

Raadsvoorstel

Agendapunt	
Raadsvergadering	17 december 2025
Portefeuillehouder	Carla Kreuk
Begrotingsprogramma	3 Mens en Samenleving
Onderwerp	Ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland
Zaak/document nr.	2271171

Besluit om:

1. Op het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland, een positieve zienswijze naar voren te brengen aan de gemeente Nijmegen.

Inleiding

Gemeenten in Gelderland-Zuid werken samen op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De organisatie van deze samenwerking is belegd in een Gemeenschappelijke Regeling (GR) in de vorm van een Centrumregeling, geldend vanaf 1 september 2021.

Het college van burgemeester en wethouders is van plan om de Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland te wijzigen. Om tot een gedragen wijziging van de Centrumregeling te komen leggen we het ontwerp aanpassing eerst voor een zienswijze aan de gemeenteraad voor. Deze bestuurlijke route is in alle in de Centrumregeling deelnemende gemeenten van kracht.

Vaststellen van de aangepaste Dienstverleningsovereenkomst en het Inrichtingsplan is de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders. Hiervoor is geen zienswijze of toestemming van de gemeenteraad nodig. Voor de volledigheid zijn deze stukken ter informatie bijgevoegd. Ook een evaluatierapport van de Centrumregeling uit 2024 is ter informatie toegevoegd.

Toelichting

De gemeente Nijmegen is de centrumgemeente in Gelderland-Zuid voor de uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dit betekent dat deze gemeente van de rijksoverheid het budget ontvangt. Al jaren ligt er een wetsvoorstel om een nieuw verdeelmodel voor beschermd wonen door te voeren. De behandeling is al meerdere malen uitgesteld. Met deze wet komt er een wettelijke grondslag voor de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. De kern hiervan is dat mensen meer 'nabij' in de eigen woonsituatie in de wijk de ondersteuning ontvangen. Als regiogemeenten (Nijmegen en de gemeenten in Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland) wachten we niet op deze wet. Dit omdat we het belangrijk

vinden dat mensen met een psychische kwetsbaarheid zo normaal mogelijk moeten kunnen participeren.

Om de samenwerking tussen de gemeente Nijmegen en de regiogemeenten Rijk van Nijmegen en Rivierenland juridisch te borgen is in 2021 een Centrumregeling (verder CR) getroffen.

In de CR is opgenomen dat we deze binnen vier jaar na evalueren. Deze evaluatie is in 2024 door een onafhankelijk bureau uitgevoerd. Hieruit zijn een aantal aanbevelingen voortgekomen:

- Laat construct intact, maar werk taken en verantwoordelijkheden scherper uit.
- Werk aan onderlinge verbinding en vertrouwen.
- Vergroot bewustzijn in opdrachtnemer- en opdrachtgeverschap.
- Vergroot duidelijkheid in overlegstructuur.
- Zet in op vinden balans tussen centralisatie en 'couleur locale'/lokale betrokkenheid.
- Concrete aanpassingen in de dienstverleningsovereenkomst zoals de eerder gemaakte financiële afspraken over het delen van de kosten en de baten.

De uitkomsten van de evaluatie zijn vertaald naar aanpassingen in zowel de Centrumregeling (CR) als de Dienstverleningsovereenkomst (DVO). Op hoofdlijnen betreft dit:

- In artikel 3 CR zijn de uitgangspunten van de samenwerking verhelderd, waaronder het uitgangspunt dat beleid gezamenlijk bepaald wordt. Ook is benoemd dat de strategische beleidskaders en beleidsuitgangspunten regionaal gelijk blijven en dat we werken vanuit een helder vastgelegde samenwerkingsstructuur.
- Voor onverwachte en urgente kwesties wordt de inzet van een bestuurlijk kernteam voorgesteld, zodat besluiten die niet kunnen wachten, draagvlak hebben van de regio. Voorwaarde is dat deze urgente kwesties binnen de aangegeven beleids- en inkoop en regiobegroting kaders zijn. Het bestuurlijk kernteam bestaat uit drie portefeuillehouders, één vanuit de gemeente Nijmegen, één vanuit de regio Rijk van Nijmegen en één vanuit regio Rivierenland. Dit is opgenomen in de artikel 1 lid 5 en artikel 5 lid 5 en 6 CR.
- De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel voor beschermd wonen is weer uitgesteld. De centrumgemeente en de regiogemeenten werken al samen in lijn van de beoogde decentralisatie (de inzet van de financiële middelen). Dit is verwoord in de CR en de DVO (artikelen 7 t/m 9 in de CR en de artikelen 6.5 t/m 6.8 DVO). In deze artikelen is opgenomen dat we per 1 januari 2025 gezamenlijk alle kosten en baten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang delen.
- In de CR is de evaluatietermijn aangepast van 'binnen vier jaar' naar 'elke vier jaar'. Dit past beter bij de onbepaalde duur die voor de regeling geldt. De afspraak om de DVO minimaal vier jaarlijks ambtelijk en bestuurlijk te evalueren is opgenomen in artikel 8 DVO.

Een overzicht van alle wijzigingen van de CR en DVO is opgenomen in bijgevoegde Was-Wordt tabellen.

Relevante besluitgeschiedenis:

- De Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland, geldend vanaf 1 september 2021 is door het college, met goedkeuring van de raad, op 16 juni 2021 vastgesteld.
- De Dienstverleningsovereenkomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland is door het college op 23 februari 2022 vastgesteld.
- Op 27 november 2024 heeft het college, met goedkeuring van de raad (16 oktober 2024), het ontwerp wijzigingsbesluit van de Centrumregeling vastgesteld naar aanleiding van de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen, geldend vanaf 1 juli 2024.

Beoogd effect

Het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Rijk van Nijmegen en Rivierenland draagt eraan bij dat onze gemeenteraad samen met andere gemeenteraden, regionaal kan sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd op het gebied van beschermd wonen, maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

Hiermee creëren we een veilige en beschermde woonomgeving voor inwoners met ernstige psychiatrische of psychosociale problemen die niet zelfstandig kunnen functioneren binnen de samenleving. We bieden ruimte voor veiligheid, bescherming, stabilisatie en herstel, met oog voor de leefomgeving en de betrokkenheid van partners in de zorgketen.

Toekomstvisie Tiel

De regionale samenwerking op het terrein van beschermd wonen en maatschappelijke opvang past bij de regionale benadering van het sociaal domein die we in onze Toekomstvisie Tiel nastreven.

Collegeprogramma of programmabegroting

Het bieden van (regionale) ondersteuning aan inwoners door middel van beschermd wonen en maatschappelijke opvang past bij onze ambitie uit programma 3 dat iedereen kan meedoen in en aan onze samenleving

Global goals

10 (ongelijkheid verminderen)

Argumenten

1.1 *Met het ontwerp aanpassing Centrumregeling Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang regio Nijmegen en Rivierenland geven we invulling aan de uitkomsten van de uitgevoerde evaluatie*

De aanpassingen in de Centrumregeling zijn in lijn met de aanbevelingen uit de evaluatie. Bijlage 8 geeft een nadere uitwerking van de context en beschrijft hoe de aanbevelingen uit de evaluatie zijn verwerkt.

1.2 *De aanpassing van de Centrumregeling is zorgvuldig en met draagvlak van de deelnemende gemeenten tot stand gekomen.*

De wijzigingen zijn zowel inhoudelijk, financieel als juridisch regionaal afgestemd. Alle colleges van de deelnemende gemeenten leggen het ontwerp aanpassing van de Centrumregeling voor aan hun raad voor een zienswijze.

1.3 *De aanpassing van de Centrumregeling bevat geen fundamentele wijzigingen*

De voorgestelde wijzigingen hebben geen concrete inhoudelijke en/of financiële effecten voor de gemeente Tiel. De aanpassing verandert de samenwerkingsafspraken in de kern niet, maar versterkt de inrichting en uitvoering van de regeling. De gemeenteraad kan samen met andere raden, regionaal blijven sturen op de kaderstelling van taken die regionaal zijn belegd.

1.4 *De rol van Nijmegen (als centrumgemeente) bij onverwachte en urgente kwesties is minder bepalend dan voorheen*

De Centrumregeling is van kracht voor alle gemeenten in Gelderland Zuid. In het ontwerp aanpassing is opgenomen dat bij onverwachte en urgente kwesties niet alleen de centrumgemeente Nijmegen beslist, maar dat ook een bestuurder uit het Rijk van Nijmegen én een bestuurder uit regio Rivierenland betrokken worden. Voor gemeenten zoals Tiel en andere regiogemeenten is dit een gunstige ontwikkeling. Het waarborgt dat zij tijdig en inhoudelijk worden meegenomen in besluiten die snel genomen moeten worden, en die mogelijk directe gevolgen hebben voor hun inwoners, beleid of financiën.

1.5 *Het is wettelijk bepaald dat de gemeenteraad eerst zijn zienswijze kenbaar maakt om vervolgens in een tweede ronde een besluit te nemen*

Voor het vaststellen van de aanpassing Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang is toestemming van de gemeenteraad nodig. In de Wet gemeenschappelijke regelingen is opgenomen dat de gemeenteraad bij wijzigingen in de eerste ronde de gelegenheid krijgt om een zienswijze in te dienen. In de tweede ronde verleent de gemeenteraad toestemming aan het college om de (gewijzigde) regeling aan te gaan.

Kanttekeningen

1.1 *De feitelijke ingangsdatum is nog niet bekend*

De ingangsdatum van de aanpassingen is gezien het lange traject nog niet bekend en wordt later, na definitieve besluitvorming door alle gemeenteraden, ingevuld.

Aanpak / uitvoering

De gemeenteraad wordt voorgesteld om een positieve zienswijze naar voren te brengen. Deze zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de gemeente Nijmegen.

De zienswijzen van alle 13 deelnemende raden worden verzameld en verwerkt, waarna het voorstel opnieuw aan de raad wordt voorgelegd met het verzoek om aan het college toestemming te geven voor het wijzigen van de Centrumregeling.

Tijdslijn:

- Q4 2025: de gemeenteraden worden om zienswijzen gevraagd op het ontwerp aanpassing van de Centrumregeling.
- Q1 2026: de colleges van de regiogemeenten besluiten over de reactie op de zienswijzen en de aanpassing van de Centrumregeling.
- Q2 2026: de gemeenteraden worden toestemming gevraagd de aanpassing van de Centrumregeling vast te stellen.
- Q2-3 2026: de regionale colleges besluiten over vaststelling van de aanpassing van de Centrumregeling, Dienstverleningsovereenkomst en Inrichtingsplan.
- Q4 2026: publicatie nieuwe Centrumregeling en Dienstverleningsovereenkomst.

Communicatie en participatie

Het definitieve wijzigingsbesluit wordt gepubliceerd in het digitale Gemeenteblad van centrumgemeente Nijmegen.

Financiën

Er zijn geen financiële consequenties aan dit voorstel verbonden.

Bijlage(n)

1. Raadsbesluit ontwerp wijzigingsbesluit
2. Brief zienswijze
3. Ontwerp aanpassingen CR BW en MO
4. Overzicht wijzigingen CR BW en MO
5. Ontwerp aanpassing DVO
6. Overzicht wijzigingen DVO
7. Ontwerp aanpassing Inrichtingsplan
8. Bijlage bij raadsvoorstel: context en verwerking van de aanbevelingen van de evaluatie CR.
9. Evaluatierapport CR DVO BW MO Gelderland Zuid

Burgemeester en wethouders van Tiel,
de secretaris, de burgemeester,

Advies commissie(s) d.d.:

Tiel, d.d.
de commissiegriffier,

Beslissing raad d.d.:
de griffier

Meer informatie:

Team:	Ontwikkeling
-------	--------------